

YTTRANDE

2006-10-18

Dnr 270/06

Sametinget är ett
självständigt folkvalt
parlament som ska verka
för en levande samisk
kultur och medverka i
sambandsplaneringen.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Vägverket
Region Norr
Box 809
971 25 LULEÅ

Vägutredning Kirunaprojektet – Allmänna vägar i Kiruna, BD-11453-10

Enligt Sametingslagen har Sametinget till uppgift att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland rennäringens intressen vid utnyttjande av mark och vatten. Sametinget har tagit del av vägutredningen och vill med anledning av detta lämna följande yttrande.

Kulturmiljö

Skrivningarna kring kulturmiljöfrågorna centreras kring riksintresseområdet för kulturmiljö, dvs. den historiskt värdefulla bebyggelse som finns inom centralorten. Sametinget anser att ytterligare dimensioner måste föras till diskussionerna om kulturmiljövärden sammankopplat med de vägalternativ som presenteras. Kulturmiljöbegreppet i planeringsfrågorna inskränks idag till att endast handla om värdefulla byggnader, inventerade arkeologiska lämningar eller andra "fasta och fysiska" begrepp. Men kulturmiljövård handlar även om den av människan utnyttjade och påverkade naturen. Även rena naturformer kan bli en del av kulturarvet, genom människans namngivning, klassificering och insamling. Den samiska kulturen och historien är till stor del knuten till oskriven, tyst kunskap som traditionellt överförs mellan generationerna bl.a. gällande heliga platser i naturen som är knutna till den samiska förkristna religionen, så kallade immateriella kulturvärden. Kirunas nuvarande centralort med det närliggande omlandet är samiska bosättningsområden och har nyttjats för renskötsel, jakt och fiske långt innan stadsbebyggelsen kom till.

SBH
SPE
MEN
24 p 06/10/02
R
1

Cujuhus/adress
Adolf Hedinsvägen 58
S-981 33 GIRON/KIRUNA
e-mail: kansli@sametinget.se
org.nr 202100-4573

Telefovdna/telefon
0980-780 30
Phone int: +46 980 780 30

Faksa/telex
0980-780 31
Fax int: +46 980 780 31

Det nämns en del om detta i avsnittet rörande tidigare markutnyttjande men Sametinget menar att en kartläggning och diskussion över vägalternativens påverkan på traditionellt samiskt markutnyttjande, traditionell samisk kunskap gällande områdenas olika värden, namn, naturformationer etc. måste beaktas i samhällsplaneringen. Detta görs enklast genom intervjuer av äldre samer med god lokalkännedom. En sådan undersökning ska ses som ett komplement till de arkeologiska inventeringar som genomförs.

Rennäring

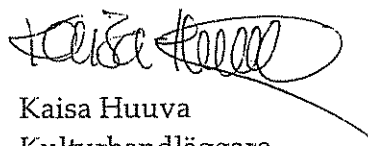
Att rennäringen i de två berörda samebyarna kommer att påverkas är tydligt genom den beskrivning och diskussion som finns i vägutredningen. Sametinget tycker att rennäringens förutsättningar och konsekvenserna för rennäringen av vägalternativen beskrivs på ett mycket bra sätt.

Med anledning av det som framkommit i konsekvensutredningen förordar Sametinget alternativet Nikkaluokta mitt eller väst, samt alternativet Luossavaara syd för väg E 10. Sametinget bedömer nämligen att de övriga alternativen medför allvarliga konsekvenser för rennäringens del genom att områden av riksintresse försvinner samt att möjligheterna till en fortsatt flyttning av renar förbi staden omöjliggörs vid vägalternativen Luossavaara nord, nord/syd och syd/nord. För vägalternativet Kiirunavaara uppkommer ett följdproblem med en eventuell utvidgning av gruvavfallsdammarna väster om befintliga dammar som gör att en flyttled av riksintresse går förlorad, samt att flyttning av renarna till fots kan tvingas att upphöra. Denna aspekt berörs dock inte i vägutredningen, vilket Sametinget anser bör kompletteras.

Beslut har fattats av Sametingets kanslichef. Föredragande har varit handläggaren för kulturfrågor.

Ulla Barruk Sunna
Kanslichef

Kaisa Huuva
Kulturhandläggare